कुंभे जलविद्युत प्रकल्प (१x१० मे.वॅ.) व काळ
जलविद्युत प्रकल्प (१x१५ मे.वॅ.) जि. रायगड
द्वितीय सुधारित अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मान्यता

महाराष्ट्र शासन,
जलसंपदा विभाग,
शासन निर्णय क्रमांकः जविप्र-१२०९/(१९९/२००८)जवि.
मंत्रालय,मुंबई-४०० ०३२,
दिनांक : ३१.१२.२००९

पहावेः शासन निर्णय, जलसंपदा विभाग क्रमांकः जविप्र १००३/(१६३/२००३)जवि,दि.२८.०६.२००४

प्रस्तावनाः-

कुंभे जलविद्युत गृहाचे ठिकाण बदलून वीजनिर्मिती नंतरचे अवजल निराबाई नदीत सोडण्याऐवजी काळनदीत सोडल्यास एकूण विद्युत निर्मीतीत वाढ होते. तसेच रॉकफिल्ड धरणाऐवजी माती धरण प्रस्तवित केल्यास खर्चात बचत होते,असे सविस्तर अभ्यासाअंती निदर्शनास आल्याने, मुख्य अभियंता, कोकण प्रदेश, मुंबई यांनी काळ-कुंभे जलविद्युत प्रकल्पाचा एकत्रितरित्या विचार करुन काळ-कुंभे प्रकल्पाचा एकत्रीत सुधारित प्रकल्प अहवाल शासनाचे मान्यतेसाठी सादर केला होता. या सन २००१-०२ च्या दरसुचीवर आधारीत रु. १९४.८७ कोटी रकमेच्या प्रथम सुधारीत प्रकल्प अहवालास शासनाने संदर्भ क्र. १ अन्वये प्रशासकीय मान्यता दिली होती.

सदर एकत्रीत सुधारित प्रकल्प अहवालानुसार काळ कुभे प्रकल्पा पैकी कुंभे जलविद्युत गृह (१x१० मे.वॅ.) हे चन्नाट ता. माणगांव ऐवजी मौ. करमर ता. महाड येथे राहील. वीजनिर्मिती नंतरचे अवजल निराबाई नदीत न सोडता काळनदीत सोडले जाणार आहे. काळ प्रकल्पाच्या मुक्त पाणलोट क्षेत्रातील येव्यासह कुंभे जलविद्युत प्रकल्पाचे अवजल काळ धरणात साठवून काळ जलविद्युत प्रकल्पाद्वारे १५ मे.वॅ. विद्युत निर्मिती प्रस्तावित आहे. अशा रितीने कुंभे धरणातील पाण्याचा विद्युत निर्मीतीसाठी पुनर्वापर प्रस्तावित केल्याने एकूण विद्युत निर्मीतीत वाढ होत आहे.

काळ जलविद्युत प्रकल्पातून वीज निर्मितीनंतरचे अवजल (९७.९४६ द.ल.घ.मी.) गांधारी नदीत सोडणे प्रस्तावित आहे. गांधारी नदीत काळ जलविद्युत केंद्राचे अवजलाद्वारे नियंत्रित येवा उपलब्ध होणार असल्याने प्रस्तावित गांधारी लघु पाटबंधारे योजनेऐवजी वळण बंधारा पुरेसा ठरतो. त्यामुळे गांधारी योजनेच्या खर्चातही बचत होणार आहे. काळ जलविद्युत प्रकल्पाचे अवजल गांधारी नदीवर मौजे कोंझर येथे वळण बंधारा बांधून महाड तालुक्यातील १९ गावातील २१७५ हेक्टर क्षेत्र सिंचनाखाली आणणे प्रस्तावित आहे. सदर प्रस्तावित गांधारी वळण बंधाऱ्याद्वारे काळ जलविद्युत प्रकल्पाच्या अवजलापैकी १९.७७ द.ल.घ.मी. पाणी सिंचनासाठी, १४.६९ द.ल.घ.मी. पाणी पिण्यासाठी व ९.७९ द.ल.घ.मी. पाणी औद्योगिक वापरासाठी प्रस्तावित आहे. त्यामुळे काळ जलविद्युत केंद्राच्या धरणाचा ५० टक्के खर्च प्रस्तावित गांधारी सिंचन प्रकल्पावर वर्ग करण्यात आलेले आहे. वरीलप्रमाणे खर्च गांधारी सिंचन प्रकल्पावर वर्ग करुन झाल्यानंतरही प्रस्तावित गांधारी सिंचन प्रकल्प मापदंडात बसतो याची खातरजमा या प्रकल्प अहवालात केलेली आहे.

काळ-कुंभे एकत्रित जलविद्युत प्रकल्पाची द्वितीय सुधारित अहवालानुसार आर्थिकदृष्ट्या व्यवहार्यतः खालील प्रमाणे आहे.

१	वार्षिक परतावा	: **११.४३ टक्के**
२	प्रकल्पाची भांडवली गुंतवणुक	: **रु. १५.०६ कोटी/मे.वॅट**
३	विद्युत निर्मितीचा खर्च	: **३८४.६७ पैसे/युनिट**
४	लाभ-व्यय गुणोत्तर	: **१.३९**

तसेच काळ व कुंभ् धरणांमुळे महाड शहराचा पुराचा धोका अशंतः कमी होण्यास मदत होणार आहे.

शासन निर्णयः-

१. काळ-कुंभे एकत्रित जलविद्युत प्रकल्पाच्या सन २००७-०८ चे दरसूचीवर आधारित रु. ३७६४१.७४ लक्ष किंमतीच्या द्वितीय सुधारित अंदाज पत्रकास प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे. अंदाजपत्रकाचा गोषवारा सोबत जोडला आहे.

२. काळ जलविद्युत प्रकल्पाचे नियंत्रित अवजल गांधारी सिंचन प्रकल्पास उपलब्ध होणार आहे त्यामुळे गांधारी नदीवर धरण बांधण्याऐवजी आता वळण बंधारा बांधणे पुरेसे ठरणार आहे. त्यामुळे काळ जलविद्युत केंद्राच्या धरणाच्या ५० टक्के खर्च गांधारी सिंचन प्रकल्पावर टाकावा वरीलप्रमाणे खर्च विचारात घेवून गांधारी सिंचन योजनेचा प्रकल्प अहवाल तयार करण्यात यावा.

३. या प्रकल्पावर होणारा खर्च " ४८०१- वीज प्रकल्पावरील भांडवली खर्च-, ०१ जलविद्युत निर्मिती, जलविद्युत योजना, कुंभे व काळ जलविद्युत प्रकल्प, पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना या लेखाशीर्षाखाली खर्ची टाकावा, व त्याखालील मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा.

४. काळ व कुंभे जलविद्युत प्रकल्प ही योजना आर्थिक मापदंडात बसत असल्याने शासन निर्णय क्र.संकीर्ण १०९९/(१२६/९९)/ मोप्र(१), दि. १८.५.१९९९ अन्वये विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या वित्तीय अधिकारास अनुसरुन आंतरवित्त सल्लागार व उपसचिव यांच्या सल्ल्याने निर्गमित करण्यात येत आहे.

हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्याचा सांकेतांक २००९१२३११७४१०२००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

सहपत्रः-सुधारित अंदाजपत्रकांचा गोषवारा.

(सु.रा.बावस्कर)
शासनाचे अवर सचिव

प्रत,

स्वीय सहायक, मा. मंत्री (जलसंपदा व लाक्षेवि), मंत्रालय, मुंबई.
स्वीय सहायक, मा. राज्यमंत्री (जलसंपदा व लाक्षेवि), मंत्रालय, मुंबई.
स्वीय सहायक, सचिव (जलसंपदा), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
स्वीय सहायक, सचिव (लाक्षेवि), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
स्वीय सहायक, मुख्य अभियंता (ज.सं) व सह सचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
वित्त विभाग,मंत्रालय,मुंबई.
महालेखापाल १ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई.
महालेखापाल १ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई.
मुख्य अभियंता, (विद्युत), जलविद्युत प्रकल्प, मुंबई.(१० प्रती)
मुख्य अभियंता, कोकण प्रदेश,जलसंपदा विभाग,मुंबई. (५ प्रती)
मुख्य अभियंता (यांत्रिकी), जलसंपदा विभाग, नाशिक.
आंतरवित्त सल्लागार व उप सचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
अधीक्षक अभियंता, घाटघर (विवयां) मंडळ, कळवा.
अधीक्षक अभियंता (विद्युतगृहे), मध्यवर्ती संकल्पचित्र संघटना, नाशिक.
अधीक्षक अभियंता (दरवाजे), मध्यवर्ती संकल्पचित्र संघटना, नाशिक.
अधीक्षक अभियंता, ठाणे पाटबंधारे मंडळ, ठाणे
कार्यकारी अभियंता, रायगड पाटबंधारे विभाग, कोलाड.
कार्यकारी अभियंता, संकल्पचित्र (विवयां) विभाग,अलोरे.
अर्थ संकल्प १/२ कार्यासने, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
जवि कार्यासन, संग्रहार्थ.

शासन निर्णय,जलसंपदा विभाग,क्रमांक जविप्र- १२०८/(१९९/२००८)/जवि,दि. सोबतचे सहपत्र.

काळ प्रकल्प (१X१५ मे.वॅ.)

अंदाजपत्रकांचा गोषवारा.

अ. क्र.	कामाचे नांव	(रु. लक्ष)		
		स्थापत्य काम	विद्युत काम	एकूण
१	प्रथम शिर्ष कामे			
	अ-प्राथमिक	१०८.९५	४.७८	११३.७३
	ब-जमिनी	३५९७.०५		३५९७.०५
	क-कामे			
	१) माती धरण	१३३९२.२०		१३३९२.२०
	२) सांडवा			
	३) पूच्छ कालवा			
	४) अधिजल भुयार	४६५४.९७		४६५४.९७
	ज-विद्युत कामे संच व स्थात्य कामे			
	१) दाब नळी	३२५.००		३२५.००
	२) विद्युतगृह व पुच्छ कालवा	१२३.७६		१२३.७६
	३) यांत्रिकी उपकरणे	९७.४५		९७.४५
	क-इमारती	९३.३९		९३.३९
	म-वनीकरण	१०.००		१०.००
	ओ-संकीर्ण	५०.००	२५.६३	७५.६३
	प-परिरक्षण	१७९.६८	४७.८४	२२७.५२
	क्यु-विशेष हत्यारे व अवजारे	२.५०	२६.००	२८.५०
	र-दळणवळण	३३६.०९		३३६.०९
	एस - विद्युत/यांत्रिकी उपकरणे		४७८४.१०	४७८४.१०
	क्ष-पर्यावरण	४७.४१		४७.४१
	एकूण प्रथम शिर्ष	**२३०१८.४५**	**४८८८.३५**	**२७९०६.८०**
२	प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष खर्च	३७४.९९	१४९.३८	५२४.३७
३	जमा व वसुली	-२.००	-२०.८०	-२२.८०
	एकूण	**२३३९१.४४**	**५०१६.९३**	**२८४०८.३७**

शासन निर्णय,जलसंपदा विभाग,क्रमांक जविप्र-१२०८/(१९९/२००८)/जवि,दि. सोबतचे सहपत्र.

कुंभे प्रकल्प (१X१० मे.वॅ.)

अंदाजपत्रकांचा गोषवारा.

अ. क्र.	कामाचे नांव			(रु. लक्ष)
		स्थापत्य काम	**विद्युत काम**	**एकूण**
१	प्रथम शिर्ष कामे			
	अ-प्राथमिक	१२०.६२	२.९७	१२३.५९
	ब-जमिनी	१२५७.३१		१२५७.३१
	क-कामे			
	३) माती धरण	७१०२.२८		७१०२.२८
	४) सांडवा			
	३) पूच्छ कालवा			
	४) अधिजल भुयार	२७१४.५८		२७१४.५८
	ज-विद्युत कामे संच व स्थात्य कामे			
	१) दाब नळी	१५९.८०		१५९.८०
	२) विद्युतगृह	१७८.०१		१७८.०१
	३) पुच्छ कालवा	६४.५२		६४.५२
	४) यांत्रिकी उपकरणे	७५.०९		७५.०९
	क-इमारती	२००.०१		२००.०१
	म-वनीकरण	२५.००	०.०६	२५.०६
	ओ-संकीर्ण	३४.८८	२५.६३	६०.५१
	प-परिरक्षण	१३१.८०	२९.७२	१६१.५२
	क्यु-विशेष हत्यारे व अवजारे	१.३६	१७.००	१८.३६
	र-दळणवळण	२६८५.३२		२६८५.३२
	एस - विद्युत/यांत्रिकी उपकरणे		**२९७२.२९**	**२९७२.२९**
	क्ष-पर्यावरण	८६.००		८६.००
	एकूण प्रथम शिर्ष	**१४८३६.५८**	**३०४७.६७**	**१७८८४.२५**
२	प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष खर्च	२४८.११	१२५.६७	३७३.७८
३	जमा व वसुली	-१.०८	-१३.६०	-१४.६८
	एकूण	**१५०८३.६१**	**३१७३.३४**	**१८२५६.९५**

शासन निर्णय,जलसंपदा विभाग,क्रमांक जविप्र१२०८/(१९९/२००८)/जवि,दि. सोबतचे सहपत्र.

काळ-कुंभे जलविद्युत प्रकल्पाचा एकत्रित गोषवारा.

अ.क्र.	तपशील	रक्कम रुपये (लाखात)
१	काळ जलविद्युत प्रकल्पाची एकूण किंमत वजाः गांधारी सिंचन प्रकल्पावर वर्ग केलेली रक्कम	२८४०८.३७ ९०२३.५८
	काळ जलविद्युत प्रकल्पाची किंमत	१९३८४.७९
२	कुंभे जलविद्युत प्रकल्पाची किंमत	१८२५६.९५
	काळ-कुंभे जलविद्युत प्रकल्पांची एकूण किंमत	३७६४१.७४

.